

[Arne Larsen.]

erhvervsmæssig art, og de stigende jordpriser er blevet væltet over på lejerne og på ejere af parcelhuse og erhvervsdrivende.

Mit parti finder det derfor uomgængelig nødvendigt af hensyn til almenvellet, at der iværksættes en samfundsmæssig kontrol på disse områder. Vi er helt enige med socialdemokratiet, der i sit arbejdsprogram af juni 1961 fastlægger sin politik således — jeg beder om tilladelse til et citat —:

„Spekulation i jord må hindres. Det offentlige må sikres forkøbsret til jorden i byudviklingsområderne samt i områder, hvor der foregår en særlig industriel udvikling. Der må åbnes mulighed for ekspropriation såvel til boligformål som til erhvervsformål. Hvor det offentlige erhverver jord, må værdien fastsættes efter jordens hidtidige anvendelse. Salg af jord i offentlig eje bør kunne ske på jordrentevilkår.“

Disse synspunkter kan mit parti som sagt helt og fuldt tilslutte sig, og det er vort ønske, at der kan gennemføres en lovgivning efter disse hovedsynspunkter.

De lovforslag, som vi i dag har til behandling, vinder også tilslutning, så vidt jeg kan se, hos det store flertal i tinget, så vi håber, at lovforslagene må få en let gang gennem tinget og snarest blive virkeliggjort.

Siden april 1949 har vi haft loven om regulering af bymæssige bebyggelser, og trods det at det ikke i alle henseender har været den mest fuldkomne lov, har det dog været en meget nyttig lovgivning, hvorefter man fik muligheder for at lede den forstærkede byudvikling i visse områder af landet ind i planmæssige rammer. Begrundelsen for byudviklingsloven var, at det efterhånden blev mere og mere nødvendigt at få den kommende byudvikling under samfundsmæssig kontrol. Med de overhåndtagende udstykninger af landbrugsejendomme til bebyggelsesformål var der stærke tendenser til alt for stor spredning af den bymæssige bebyggelse og som følge heraf et alt for stort behov for investeringer i vejnet, trafikmidler, kloakeringer, vandledninger o. s. v., udgifter, som ville blive alt for belastende for den offentlige økonomi. Derfor var det ønskeligt at få hånd i hank med byudviklingen, og loven af 1949 tjente dette formål.

Udviklingen siden 1949 har i rigt mål begrundet denne lovgivning, og det er ganske rimeligt, at vi nu, efter at loven har virket i snart 14 år, tager den op til fornyet gennemgang og revision for at konstatere, om livets praksis ikke fordrer en udbygning og forbedring.

I henhold til den nugældende lovgivning har den fysiske planlægning, byplanlægningen og byudviklingen i høj grad været et kommunalt anliggende, idet byplanmyndigheden ligger hos kommunalbestyrelsen. I byudviklingsudvalgene har kommunerne haft deres repræsentanter, og de ønsker, der blev fremsat i disse udvalg af de kommunale repræsentanter, har altid og naturligt nok haft en meget stor vægt. Dette har på den anden side i mange tilfælde gjort det vanskeligt at nå frem til den mest hensigtsmæssige planlægning, idet det ikke altid har været muligt at forene kommunale ønsker og interesser med egnsplanmæssige synspunkter og med nødvendigheden af, at en sådan planlægning sker på tværs af kommunegrænserne. Særlig vanskeligt har dette været i Københavnseggen, hvor kommunale interesser og ønsker i flere tilfælde har lagt sig hindrende i vejen for en mere hensigtsmæssig helhedsløsning.

I sin tid fremsattes den såkaldte fingerplan for Københavnsegnens kommende udvikling og planlægning — jeg skal ikke komme nærmere ind på den — som fik tilslutning fra alle sider. Meningen med fingerplanen var at udbygge et trafiksystem ad bestemte linjer, fingrene, og lade den bymæssige udvikling fremme langs disse trafiklinjer, dette også for at undgå et kaos i trafiksystemet og for at gøre trafikken mellem bolig og arbejdssted så koncentreret og hensigtsmæssig og så tidsbesparende som muligt. Mellem fingrene skulle landet bevares som grønne områder, som landbrugsarealer og som rekreative områder for storbyens befolkning. Der var i fingerplanen rigtige og fornuftige principper, som burde have været fastholdt med større konsekvens, end det blev tilfældet.

Presset på inderzonearealerne som følge af det stigende befolkningstal, krav om flere boliger, krav om flere erhvervsmuligheder har bevirket, at kommunerne lidt efter lidt har udvidet inddragelsen af inderzonearealerne og ofte ønsker at udbygge